

Nádasdi Péter

Pest-Budától maig

A Várszínház

244

A pesti oldalon elhaladó emberek ma már jó érzéssel tekinthetnek a Vár-hegyre. Ott vannak már a megújító mesterek a Várszínház épületén is. Legrégibb színházépülete ez a fővárosnak. Műemlék. Korhú állapotban állítják helyre. Története a XIII. századig nyúlik vissza. Eredetileg ferences templomnak épült 1270 táján. A török világban dzsámi volt. Lipót császár a Karmelita rendet telepítette bele. Sokáig az övéké volt. Közben újjáépítették az épületet. Mikor II. József egyéb szerzetes rendekkel együtt a karmelitákat is feloszlatta, lakóház lett, majd egy darabig üresen állt. 1787-ben színházzá alakították át. De ezt megelőzően egy ideig raktár is volt. Azért létesítették ezt a színházat, hogy a tartományi tisztviselők szórakozhassanak. Természetesen német nyelvű volt a színház. Az épület átalakítását Kempelen Farkas, a híres ezermester végezte. Eleinte a színészek is szállást kaptak a házban. A Várszínház először adott otthont Kelemen László magyar színtársulatának. Az első színtársulatnak, amely a magyar nyelv művelését tűzte ki célul. 1790 október 25-én volt az első magyar nyelvű előadás. Később, magyarul és németül játszottak itt társulatok. 1800. május 7-én Beethoven is hangversenyezett a Várszínházban. 1833-tól 37-ig, a Pesti Nemzeti Színház megnyitásáig, Kassáról jött magyar színészek kaptak otthont a Várszínházban.